100 JAAR
GEMEENTE GODS
NEDERLAND

1912-2012

100 jaar Gemeente Gods in Nederland

De Gemeente Gods heeft zich vanaf de begintijd een ´movement´, beweging, genoemd. De Nederlandse gemeenten maken deel uit van een wereldwijde beweging die in 1880 in Anderson, Indiana (USA) is ontstaan en nu duizenden kleinere en ook megagrote gemeenten telt in alle continenten. De pioniers van The Church of God-movement hadden de visie dat het niet nodig moest zijn dat christenen verdeeld werden door dogma's en verzuiling. In de bijbel las men dat Christus slechts één (universele) gemeente/kerk had gevormd en dat alle christenen een eenheid vormen in het lichaam van Christus. De oproep van de pioniers was dan ook heel simpel: christenen uit alle kerken: sla de handen ineen en kom tot de kern van je opdracht. Maak je sterk om de boodschap van Gods redding en liefde door Jezus Christus aan de hele wereld bekend te maken. Geen ledenregister, geen vastgelegde dogmatiek, geen synodale of kerkelijke hiërarchie en geen onveranderlijke tradities er op na houden was onderdeel van deze visie. De bijbel is de enige bron voor het functioneren van de gemeente. Daarbij vertrouwt men erop dat alle oprechte christenen vervuld met en onder leiding van de Heilige Geest tot een juist inzicht voor hun levenswandel en tot praktische invulling van naastenliefde komen in een dienstbare en nederige houding. Een belangrijk onderdeel van de gemeenschappelijke geloofsbeleving in de samenkomsten was en is de veelzijdige (moderne, soms eigentijdse) muziek en zang. Bekende namen als Bill Gaither en Sandi Patty hebben hun vorming en roots in de Church of God.

EVANGELISATIETEAM van D.S. Warner in USA, ca. 1890

Met de boodschap ‘één Heer, één doop, één gemeente’ en ´heiliging en eenheid in Christus´ trok men door de Verenigde Staten en duizenden mensen uit verschillende kerken sloten zich bij hen aan, soms hele plaatselijke kerken. Al spoedig trokken zendelingen uit deze beweging naar Europa: Engeland, Duitsland en Denemarken waren de eerste landen waar er de boodschap van een universele gemeente werd verkondigd. Als later in Essen een zendingshuis ontstaat van waaruit de zendelingen werken, komt ook langzaamaan het contact met Nederlanders. Elk jaar van 24 december tot 2 januari waren er ‘campmeetings’, conferenties. Daar was het waar de kiem voor het ontstaan van de gemeente Gods in Nederland werd gelegd.

Friezen in de ´Roerpot´

Vele boerenzonen en -knechten, vooral uit Friesland, Groningen, Drenthe, moesten voor de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) voor brood op de plank elders werk gaan zoeken. Heel wat komen terecht in de zware industrie in het Duitse Roergebied, meestal als mijnwerker in een van de vele winstgevende steenkolenmijnen. In een van de mijnen bij Recklinghausen vonden ook enkele jonge mannen van de families Jeninga, Akkerman en Hoen werk. Via August Strunze komen deze in contact met de samenkomsten in Recklinghausen aan huis bij de familie Wehling

ZENDINGSTEAM
bij het Missionsheim Essen,
ca. 1913

en worden uitgenodigd voor de ‘campmeetings’, in het Duits ‘Lagerversammlung’, in Essen. Het gevolg was dat telgen uit die familie zich op de eindejaarsconferentie 1911/1912 bekeerden. In ieder geval moeten dat Geertje en haar man (Akkerman-Jeninga), Jan en Bauke Jeninga zijn geweest en W(im?) en Janke Hoen.

In 1912 reist een van de zendelingen, Otto Doebert, naar Ierland en verspreidt onderweg in Nederland literatuur aan leden van een Nederlandse familie die kort daarvoor de ´waarheid hadden aangenomen´. Hij vertelt dat ze nu bijeenkomsten bezoeken en het zo goed was daar te zijn. Blijkbaar hebben de Jeninga’s, Akkermans of Hoens hen de adressen gegeven van hun familie in Friesland. In 1913 volgt ook de bekering van Jan’s broer Fedde Jeeninga in Recklinghausen. De bekering van deze mensen in 1912-1913 betekent de start van het Gemeente Gods-werk in Nederland. Onduidelijk is in hoeverre er dan al in Friesland huissamenkomsten werden gehouden. Kort na het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog moet dat beslist het geval geweest. Men ‘voedde’ zich met artikelen uit de sinds 1895 in Amerika uitgegeven ‘Evangeliums Posaune’.

FEDDE Jeeninga

De eerste jaren

Door het begin van de Eerste Wereldoorlog worden de broers Jeninga opgeroepen voor de mobilisatie en hun jonge gezinnen vertrekken terug naar Friesland, terwijl de mannen elders hun militaire dienst vervullen. Na de oorlog, in 1920, trekt het gezin van Jan Jeninga naar het Limburgse kolenbekken, naar Treebeek. Hij begint

daar al spoedig met huissamenkomsten. Nadat pogingen van Fedde en zijn broer Bauke om een gemeente in IJmuiden te starten op niets uitlopen, vertrekt ook Fedde naar Limburg. Dat was in januari 1921. Vanaf dat moment evangeliseren Jan en Fedde vol enthousiasme, huurden daarvoor ook af en toe een zaaltje, en al spoedig komen mensen tot geloof. In enkele openluchtsamenkomsten van Fedde komen onder andere de Friese familie Jelke Bouma en het gezin Jacob de Groot tot geloof. Ze worden gedoopt in de Rode Beek in de Brunssummerheide. Langzaamaan groeide de groep en zo rond 1927 ging men omzien naar een ruimer onderkomen.

Groei naar een volwassen gemeente

Jan Jeninga verhuist in april 1927 naar Abdisschenbosch, waar hij met Fedde eerst in, later achter zijn woning in een ruime schuur samenkomsten houdt. Zijn broer Fedde moet vanwege zijn gezondheid het werk in de mijn staken en verhuist in augustus 1928 naar Velsen/IJmuiden, waar hij uiteindelijk een kruidenierszaak heeft. Daar en ook in Haarlem ontstaan in de jaren 1930 gemeenten, waarvan hij de voorganger wordt. Jan Jeninga is dan de voorganger in de gemeente in Abdisschenbosch-Waubach. Om een goed evangelisatiemiddel te hebben startte Fedde Jeeninga in 1935 de Nederlandse versie van de ‘Evangeliebazuin´. Zowel in Waubach, IJmuiden als in Haarlem komen op dat moment elke zondag tussen 30 tot 40 personen samen.

OUDST
bewaard gebleven
Evangeliebazuin

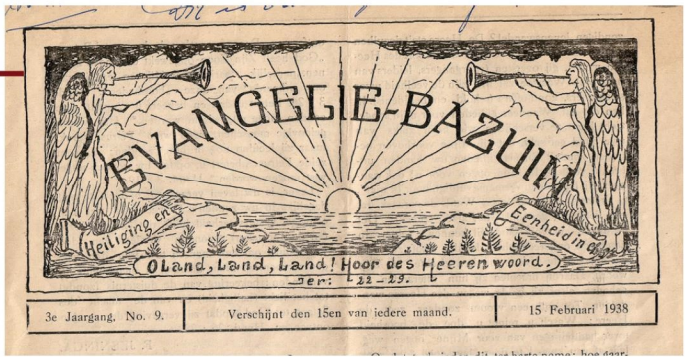
EVANGELIE-BAZUIN
Heiliging en
Eenheid in
O land, land, land! Hoor des Heeren woord.
Jer: L 22-23.
3e Jaargang. No. 9. | Verschijnt den 15en van iedere maand. | 15 Februari 1938

DEELNEMERS aan de eerste meerdaagse conferentie in Waubach in 1937

Vanaf 1931 ontstaat ook de ´vrouwenvereniging´, eerst in Waubach en later in alle andere gemeenten. En natuurlijk was er kinder- en jeugdwerk. In deze jaren ontstaat de traditie van een jaarlijkse Nederlandse conferentie. Deze werden ondersteund door vooral de uit Duitsland afkomstige voorgangers, die men ook op de jaarlijkse conferenties in Essen trof. De eerste conferentie is in Waubach van 25 juli t/m 1 augustus 1937. De laatste was er in 1989.

Tijdens de eerste conferentie wordt Jan Jeninga door de aanwezige Duitse voorgangers A. Borbe en F. Waurich bevestigd met handoplegging, verordineerd, tot prediker voor het Nederlandse werk. Na de tweede conferentie wordt gemeld dat in Friesland de families en Akkerman en anderen in het vervolg bijeen willen ko-

men voor bidstond en huissamenkomsten. De kiem voor de vierde gemeente werd daarmee gelegd. De Tweede Wereldoorlog bemoeilijkte echter het samenkomen. Door de Tweede Wereldoorlog is het uitgeven van de Evangeliebazuin door de perscensuur moeten stoppen en zijn ook de jaarlijkse conferenties vervallen.

Wederopbouw en groei

Na de bevrijding wordt de draad weer enthousiast opgepakt. Dat krijgt een extra stimulans doordat Amerikaanse predikers voor het opbouwwerk van de gemeenten in Duitsland een tijdlang Nederland als uitvalsbasis gebruiken. Het was een van de Amerikaanse bevrijders, de onder de wapenen geroepen Russel Olt, die decaan van Anderson College in USA was, die in IJmuiden contact had gezocht met Fedde Jeeninga. De Amerikanen zijn later vooral te gast bij het doktersechtpaar Van der Breggen in Haarlem, dat goed bevriend was met de familie Ten Boom en ook zelf in de Tweede Wereldoorlog onderduikers had. Dokter Guus van der Breggen had het vaatwerk van de Haarlemse synagoge in zijn kelder verstopt, waardoor het na de oorlog weer zijn plaats in de joodse eredienst kon krijgen. Zij spreken goed Engels en dochter Aletta wordt na een kort verblijf in Anderson USA vaste begeleider en tolk voor de wederopbouw zendelingen in Duitsland, Denemarken, Zweden en Zwitserland. Door toedoen van Russel Olt verhuist Fedde's zoon Gustav in 1947 naar Amerika om in Anderson naar de bijbelschool te gaan. Een gevoelige klap voor het werk in Noord-Holland komt als Fedde en Thea Jeeninga in 1948 besluiten hun zoon naar Amerika te volgen en emigreren.

Maar men liet de moed niet varen. Voor IJmuiden-Haarlem werden nieuwe leiders aangesteld (W. Verhagen en Job Wijker) en Jan Jeninga werd verantwoordelijk pastor. Vanaf 1949 verscheen maandelijks de nieuwe eerste jaargang van 'De Evangeliebazuin', die vanaf 2004 ook in het Duits werd uitgegeven en sinds de jaargang 2012 *Vitaal Christendom* heet en ook op de website www.gemeentegods.com is te downloaden.

MISSIONTEAM in 1948

EVANGELISATIE in Waubach

DOOPDIENST in 1947 in Waubach

CONFERENTIE in IJmuiden 1957

Op alle plekken werd flink geëvangeliseerd en de eerste naoorlogse conferentie was in 1946 in IJmuiden, in 1947 een conferentie en grote doopdienst in Waubach. In Friesland werd af en toe in Tijnje een zaaltje gehuurd, maar enkele jaren later al in Leeuwarden. Kerstmis 1953 was er de eerste conferentie en vanaf 1955 zijn er regelmatige samenkomsten.

Nieuwe eigen samenkomstgebouwen

Een opmerkelijke gebeurtenis in mei 1952 zorgde ervoor dat enkele broeders en zusters onder leiding van Jacob de Groot in Treebeek actief werden om daar het evangelie te verkondigen. Ze zochten nieuwe wegen voor de ontplooiing van de dienst van het woord en openlijke evangelisatie. Aanvankelijk hadden ze nog geen plaats om samen te komen. De samenkomsten vonden plaats in huiselijke kring en in de open lucht. Omzien naar een zaal voor de regelmatige samenkomsten leverde op dat per 18 mei 1953 op zondag het jeugdgebouw 'Phoenix' (A.J.C.-gebouw) van stichting 'De vrije Gemeenschap' (Humanistisch Verbond) kon worden gehuurd. Later kon het gebouw worden gekocht en verbouwd, waarna het op 11 juni 1967 feestelijk heropend is. In 1989/1990 werd de zaal aan de Maanstraat 13 in gebruik genomen.

Het eerste nieuwe samenkomstgebouw was in Abdissenbosch verrezen. Jan Jeninga had samen met zijn vrouw daarvan de eerste steen op zaterdag 31 januari 1959 gelegd, er werd snel en goed gebouwd en de opening van de zaal met - zoals men toen meldde - 230 zitplaatsen vond plaats tijdens de daarop volgende conferentie op zondag 29 juli 1959! Het gebouw is 40 jaar later met de grond gelijk gemaakt om plaats te maken voor een nieuwe zaal op dezelfde plek. Die werd in 2000 feestelijk ingezegend en in gebruik genomen.

Ook in IJmuiden had men gespaard voor een eigen onderkomen, maar na de aanbesteding na het gereedkomen van de bouwtekeningen in 1965 en storting van een deel van de bouwsom ging de aannemer failliet en kon de bouw niet door-

EERSTE steenlegging nieuwe zaal in Waubach, 1959

NIEUWE zaal in Waubach, kort na de opening in 2000

HEROPENING van de zaal in Treebeek na de verbouwing van 1971

NL-WEEKEND bij de opening van de nieuwe zaal aan de Maanstraat in Treebeek 1990

TIJDENS DE OPENINGSDIENST
van de zaal in Leeuwarden
aan de Gijsbert Japickstraat
in 1969

GEMEENTE GODS LEEUWARDEN
de jeugdgroep voor het gerenoveerde pand, Achter de Hoven omstreeks 1995

gaan. Dat leverde enige problemen op tussen de toenmalige leiders, waardoor de gemeente uiteenviel. Cees Wijker ging met een groepje mensen in huiskringen verder, onder andere in Heemskerk.
Een ander hoogtepunt vormde de ingebruikneming van een eigen gebouw te Leeuwarden op 1e Pinksterdag 1969. Deze zaal bleef in gebruik tot juni 1983, toen men besloot te verhuizen naar de voormalige kerk van de Mormonen. In 2004 moest met pijn in het hart van dat gebouw afscheid genomen worden. Sindsdien wordt samengekomen in de kerk van de Zevende Dags Adventisten.

EVANGELISATIE
conferentie in 1960

Gemeenteleven

In de naoorlogse jaren waren naast de jaarlijkse conferenties de jaarlijkse vrouwendagen, de jeugdweekends, de evangelisatieweken in Leeuwarden en de gemeentedagen met Granterath, later Erkelenz terugkerende hoogtepunten. Ze zorgden voor verdieping van het geestelijk leven, de verrijking van de saamhorigheid in een ontspannen sfeer.

Toen het totdantoe onbetwiste theologische standpunt van het “Tweede Genadewerk” door één van de bijbelschoolleraren eind jaren 1960 op zijn bijbelse grondslag werd getoetst blijkt dat een reden te worden voor een splitsing. Twee Duitse voorgangers en een relatief groot deel van het Canadese deel gaan zelfstandig door.

VROUWENDAG in Friesland

JEUGDWEEKEND in Waubach, ca 1972

ZONDAGSCHOOL in Leeuwarden

ZONDAGSCHOOL in Treebeek

In Nederland volgen de gemeenten in Waubach en Leeuwarden die afgescheidene tak. Van daaruit ontwikkelen beide richtingen zich onafhankelijk van elkaar.

De gemeente in Brunssum werkte in oktober 2002 mee aan een grootscheepse evangelisatiecampagne in Limburg – Impact World Tour. Deze was samen met andere kerken (katholiek en protestant) op touw gezet om jongeren op eigentijdse wijze te laten kennismaken met het christelijk geloof. Meteen daarop volgde de stichting van de Gemeente Gods ´On eagles wings´ in Kerkrade. Twee jaar geleden sloot de gemeente ´Het Licht van Christus´ in Geleen, enkele jaren na hun ontstaan uit vooral Afrikaanse christenen, zich aan bij de gemeente in Nederland.

Ondertussen heeft ook de tijd niet stil gestaan voor de gemeenten in Landgraaf en Leeuwarden. In de jaren 1980-2000 waren er nog veel internationale contacten met gemeenten in Duitsland, Canada, USA, Argentinië, Brazilië en Mexico. De voorganger van Landgraaf, Jaap Hage jr. is een graag geziene en gewaardeerde spreker op conferenties en ontmoetingsdagen. Met de millenniumwisseling komt door uiteenlopende redenen de noodzaak tot heroriëntering op de gemeenteecul-

IMPACT WORLD TOUR
in de Rodahal in Kerkrade, 2002. Jongeren op moderne manier confronteren met het evangelie!

BRASS BAND van Gemeente Gods Landgraaf

tuur. De onvermijdelijke veranderingen die volgen maken dat redelijkerwijs lang niet aan alle individuele verwachtingen kan worden voldaan. Voor sommige deelnemers wordt dat de reden om de gemeente te verlaten.

In die setting bereiken de gemeenten hun honderdjarig bestaan. De gemeentewereld is er heel anders komen uit te zien. Vanuit het huidige perspectief wordt in onze regio opeens met heel andere ogen naar elkaar gekeken. Er zijn nu constructieve overlegmomenten. De gemeenteleiders van beide richtingen zoeken elkaar sinds enige tijd weer op en erkennen de meerwaarde van het behoud van het gedachtegoed van de pioniers van de Gemeente Gods-beweging. In diversiteit van beleving en met respect voor elkaars verschillen willen de gemeenten dienstbaar zijn in woordverkondiging, evangelisatie en sociaal engagement voor de huidige generaties. En dat met veel goede zang en muziek tot lof en eer van God en Jezus Christus, zoals het al die honderd jaar met groot enthousiasme al is gedaan. Klassiek, modern of Afrikaans, vele zangers en muzikanten maken de zondagse samenkomsten en speciale bijeenkomsten telkens weer tot een belevenis!

Jan en Maike Jeninga

Fedde en Thea Jeeninga

Jaap en Oppie Hage

Voorgangers – pastors

De broers Fedde Jeeninga (1893-1965) en Jan Jeninga (1892-1969) zijn de eerste voorgangers van de gemeenten in Nederland. Als Fedde in 1928 naar IJmuiden verhuist, is hij daar en enkele jaren later ook in Haarlem voorganger tot zijn vertrek naar Amerika in 1948. Jan Jeninga blijft de voorganger voor Waubach, krijgt in 1948 en later als vrijgesteld pastor ook de verantwoordelijkheid voor IJmuiden en Leeuwarden. Na zijn overlijden op 21 februari 1969 wordt zijn schoonzoon Jaap (Jacobus Marinus) Hage (1911-1984) de voorganger voor Waubach en Leeuwarden. Op 26 augustus 1962 was hij samen met Cees Wijker, verordineerd tot voorganger. Zijn zoon Jacob Albert Hage is op 15 juli 1978 verordineert tot prediker en wordt in december 1983 hoofdverantwoordelijk voor de gemeenten Landgraaf en Leeuwarden en de tot 2004 bestaande huisgemeente in Haarlem. Zijn zoon Bert Hage neemt sinds 1999 leidende taken over en deelt vanaf 2004 in de woordverkondiging. Jacob de Groot (1891-1979) was voorganger van Brunssum vanaf 1953 tot juli 1967. Hij is opgevolgd door zijn zoon Siebe de Groot. Deze bleef voorganger tot

Jacob en Aukje
de Groot

Siebe en Saartje
de Groot

Jauk en Lies
de Koster

24 februari 1980. Vanaf die tijd namen Jauk de Koster en Roelof Braad de voorgangerstaak waar. De voorgangers waren steeds onbezoldigd. In augustus 1992 kwam de huidige voorganger Adriaan Bais naar Brunssum. Op zaterdag 9 oktober 1993 werd hij bevestigd als voorganger. Hij is de eerste bezoldigde en opgeleide pastor van de gemeente in Brunssum. In Kerkrade was John L´Espoir oprichter en voorganger van de gemeente tot hij in 2011 dat ambt neerlegde. De gemeente wordt nu geleid door een team van verantwoordelijke medewerkers. In de gemeente in Geleen is Jack Zola pastor.

Roelof Braad augustus, 2012

bijbelwinkel ezra

Bijbels, boeken, kinderbijbels, kinderboeken, wenskaarten, CD's, DVD's, kadoartikelen, sieraden, en nog veel meer!

Graag tot ziens!

Kouvenderstraat 160 - 6431 HH Hoensbroek
Telefoon 045 - 523 27 70 - www.bijbelwinkelezra.nl

Help kinderen in ontwikkelingslanden waar zij het nodig hebben!

Sponsor een kind in de derde wereld, zodat het naar school kan gaan , te eten, kleding en onderdak heeft en een goede toekomst tegemoet gaat!

ING 1418

Kinderhulpwerk KHW Global-Care

Voor meer informatie:
www.kinderhulpwerk.nl
Prof. Koopmansstraat 1
6431 WB Hoensbroek

Woord + Daad

Nicaragua
onderwijs voor straat jongeren

Woord en Daad steunt het onderwijs in Nicaragua via haar partner INDEF. De jongeren in het programma van INDEF volgen gewoon het reguliere onderwijs, maar nemen na schooltijd deel aan het aanvullende programma van INDEF. Aandacht voor christelijke waarden en normen neemt een belangrijke plaats in. Naast het verbeteren van hun onderwijs, houdt het onderwijsprogramma in Nicaragua veel jongeren letterlijk en figuurlijk 'van de straat'. Jongeren raken minder snel betrokken bij één van de vele gangs. Voor ongeveer 40 jongeren is een re-integratieprogramma ontwikkeld. Zij behoorden tot één van de gangs, maar hebben het besluit genomen om hun leven te beteren. Dankzij steun van Woord en Daad wordt dit mogelijk gemaakt.

www.wdzl.nl

Giften zijn welkom op Rek.nr. 1018.35.116 t.n.v. st. Woord en Daad onder vermelding van Project Nicaragua

Gem. Gods Brunssum : www.gemeentegods.nl
Gem. Gods Landgraaf : www.gemeentegods.com

N.B.: de tekst in deze brochure is een quick scan samenvatting van de geschiedenis. Ze is dus niet volledig, maar ook kan ze hier en daar een interpretatie weergeven die aanvulling of nuancering behoeft. Meld uw tips, verbeteringen en aanvullingen dan ook aan de auteur van deze korte geschiedenis. In een toekomstige versie zullen dan de verbeteringen worden aangebracht.

info@gemeentegods.nl